

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2018/0082(COD)

18.6.2018

*****I**

NACRT IZVJEŠĆA

o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe hranom
(COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

Izvjestitelj: Paolo De Castro

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacрта akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u obama stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrtu akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom **■** ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	41

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe hranom (COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0173),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0139/2018),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir obrazložena mišljenja njemačkog Saveznog vijeća – Bundesrata, rumunjskog Senata i Švedskog parlamenta, podnesena u okviru Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se navodi da Nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0000/2018),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ SL C , , str. .

Amandman 1

Prijedlog direktive Uvodna izjava 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2a) Forum na visokoj razini za poboljšano funkcioniranje lanca opskrbe hranom koji je uspostavila Komisija podržao je 2010. godine skup načela dobre prakse u vertikalnim odnosima u lancu opskrbe hranom koja su dogovorile organizacije koje čine većinu subjekata u tom lancu. Ta načela postala su osnova inicijative za lanac opskrbe pokrenute 2013.

Or. en

Amandman 2

Prijedlog direktive Uvodna izjava 2.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2b) Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) donijela je 2011. ažurirane Smjernice za multinacionalna poduzeća o odgovornom poslovnom ponašanju, koje čine sveobuhvatan skup preporuka koje promiču državne uprave, a obuhvaćaju sva važna područja poslovne etike.

Or. en

Amandman 3

Prijedlog direktive Uvodna izjava 3.

(3) Različiti gospodarski subjekti djeluju u lancu opskrbe **hranom** u fazama proizvodnje, prerade, stavljanja na tržište, distribucije i **maloprodaje** prehrambenih proizvoda. Taj je lanac najvažniji kanal kojim prehrambeni proizvodi stižu od „polja do stola”. Ti gospodarski subjekti trguju prehrambenim proizvodima, odnosno primarnim poljoprivrednim proizvodima, uključujući proizvode ribarstva i akvakulture **za upotrebu kao hrana**, kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru, i drugim proizvodima koji nisu navedeni u tom Prilogu, a dobiveni su preradom poljoprivrednih proizvoda i namijenjeni upotrebi kao hrana.

(3) Različiti gospodarski subjekti djeluju u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima** u fazama proizvodnje, prerade, **uvoza, izvoza**, stavljanja na tržište, distribucije, **maloprodaje i prodaje** prehrambenih proizvoda **krajnjem potrošaču**. Taj je lanac najvažniji kanal kojim prehrambeni proizvodi stižu od „polja do stola”. Ti gospodarski subjekti trguju **poljoprivrednim i** prehrambenim proizvodima, odnosno primarnim poljoprivrednim proizvodima, uključujući proizvode ribarstva i akvakulture, kako su navedeni u Prilogu I. Ugovoru, i drugim proizvodima koji nisu navedeni u tom Prilogu, a dobiveni su preradom poljoprivrednih proizvoda i namijenjeni upotrebi kao hrana.

Or. en

Obrazloženje

Za prvi dio amandmana: vidi obrazloženje amandmana 4.

Amandman 4

Prijedlog direktive Uvodna izjava 4.

(4) Premda je poslovni rizik sastavni dio svake gospodarske djelatnosti, poljoprivredna proizvodnja posebno je nesigurna jer ovisi o biološkim procesima, s obzirom na to da su poljoprivredni proizvodi u manjoj ili većoj mjeri pokvarljivi i ovisni o sezoni, te je izložena vremenskim uvjetima. S obzirom na sve izrazitiju usmjerenost poljoprivredne politike na tržište, zaštita od nepoštenih trgovačkih praksi postaje sve važnija za

(4) Premda je poslovni rizik sastavni dio svake gospodarske djelatnosti, poljoprivredna proizvodnja posebno je nesigurna jer ovisi o biološkim procesima, s obzirom na to da su poljoprivredni proizvodi u manjoj ili većoj mjeri pokvarljivi i ovisni o sezoni, te je izložena vremenskim uvjetima. S obzirom na sve izrazitiju usmjerenost poljoprivredne politike na tržište, zaštita od nepoštenih trgovačkih praksi postaje sve važnija za

gospodarske subjekte koji djeluju u lancu opskrbe **hranom**, a posebno za poljoprivredne proizvođače i njihove organizacije.

gospodarske subjekte koji djeluju u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**, a posebno za poljoprivredne proizvođače i njihove organizacije.

Or, en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom žele zaštititi svi poljoprivrednici te se područje primjene proširuje na sve proizvode uvrštene u Prilog I. Ugovoru jer nepoštene trgovačke prakse mogu utjecati i na one proizvođače koji prodaju neprerađene poljoprivredne proizvode koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi (npr. rezano cvijeće, hrana za životinje i drugo).

Amandman 5

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Broj i veličina gospodarskih subjekata varira ovisno o različitim fazama lanca opskrbe **hranom**. Razlike u pregovaračkoj snazi povezane su s različitim razinama koncentracije gospodarskih subjekata i mogu omogućiti nepošteno korištenje pregovaračke snage primjenom nepoštenih trgovačkih praksi. Nepoštene trgovačke prakse **posebno** štete malim i srednjim subjektima u lancu opskrbe **hranom**. Poljoprivredni proizvođači, koji su dobavljači primarnih poljoprivrednih proizvoda, **uglavnom** su mali i srednji subjekti.

Izmjena

(5) Broj i veličina gospodarskih subjekata varira ovisno o različitim fazama lanca opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**. Razlike u pregovaračkoj snazi povezane su s različitim razinama koncentracije gospodarskih subjekata i mogu omogućiti nepošteno korištenje pregovaračke snage primjenom nepoštenih trgovačkih praksi. Nepoštene trgovačke prakse **čak i više** štete malim i srednjim subjektima u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**. Poljoprivredni proizvođači, koji su dobavljači primarnih poljoprivrednih proizvoda, **često** su mali i srednji subjekti.

Or. en

Amandman 6

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 6.

(6) Većina država članica, ali ne i sve, imaju posebna nacionalna pravila kojima se dobavljači štite od nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **hranom**. Ako postoji mogućnost oslanjanja na ugovorno pravo ili samoregulatorne inicijative, strah od odmazde nad podnositeljem pritužbe ograničava praktičnu vrijednost tog oblika pravne zaštite. Stoga neke države članice, koje su donijele posebna pravila o nepoštenim trgovačkim praksama, povjeravaju osiguravanje provedbe tih pravila upravnim tijelima. Međutim, pravila država članica o nepoštenim trgovačkim praksama – ako ona postoje – vrlo su raznolika.

(6) Većina država članica, ali ne i sve, imaju posebna nacionalna pravila kojima se dobavljači štite od nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**. Ako postoji mogućnost oslanjanja na ugovorno pravo ili samoregulatorne inicijative, strah od odmazde nad podnositeljem pritužbe ograničava praktičnu vrijednost tog oblika pravne zaštite. Stoga neke države članice, koje su donijele posebna pravila o nepoštenim trgovačkim praksama, povjeravaju osiguravanje provedbe tih pravila upravnim tijelima. Međutim, pravila država članica o nepoštenim trgovačkim praksama – ako ona postoje – vrlo su raznolika.

Or. en

Amandman 7

Prijedlog direktive Uvodna izjava 7.

(7) Trebao bi se uvesti minimalni standard Unije za zaštitu od određenih očito nepoštenih trgovačkih praksi kako bi se smanjila pojava takvih praksi i pridonijelo osiguranju primjerenog životnog standarda za poljoprivredne proizvođače. To bi koristilo svim poljoprivrednim proizvođačima odnosno svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je dobavljač prehrambenih proizvoda, uključujući proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija, **pod uvjetom da sve navedene osobe odgovaraju definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća iz Priloga**

(7) Trebao bi se uvesti minimalni standard Unije za zaštitu od određenih očito nepoštenih trgovačkih praksi kako bi se smanjila pojava takvih praksi i pridonijelo osiguranju primjerenog životnog standarda za poljoprivredne proizvođače. To bi koristilo svim poljoprivrednim proizvođačima odnosno svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je dobavljač **poljoprivrednih i prehrambenih** proizvoda, uključujući proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija. Ti dobavljači posebno su izloženi nepoštenim trgovačkim praksama i najmanje sposobni suočiti se s njima bez

Preporuci Komisije 2003/361/EC¹². Ti **mikrodobavljači, mali ili srednji** dobavljači posebno su izloženi nepoštenim trgovačkim praksama i najmanje sposobni suočiti se s njima bez negativnih posljedica za svoju gospodarsku održivost. Budući da se financijski pritisak **na mala i srednja poduzeća** koji je rezultat nepoštenih trgovačkih praksi često lančano prenosi do poljoprivrednih proizvođača, pravilima o nepoštenim trgovačkim praksama zaštitili bi se i **mali i srednji** posredni dobavljači u fazama udaljenijima od primarne proizvodnje. Zaštitom posrednih dobavljača trebale bi se izbjeći i neželjene posljedice (posebno u smislu neopravdanog rasta cijena) preusmjeravanja trgovine s poljoprivrednih proizvođača i njihovih udruženja, koji proizvode prerađene proizvode, na nezaštićene dobavljače.

¹² SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

negativnih posljedica za svoju gospodarsku održivost. Budući da se financijski pritisak koji je rezultat nepoštenih trgovačkih praksi često lančano prenosi do poljoprivrednih proizvođača, pravilima o nepoštenim trgovačkim praksama zaštitili bi se i posredni dobavljači u fazama udaljenijima od primarne proizvodnje. Zaštitom posrednih dobavljača trebale bi se izbjeći i neželjene posljedice (posebno u smislu neopravdanog rasta cijena) preusmjeravanja trgovine s poljoprivrednih proizvođača i njihovih udruženja, koji proizvode prerađene proizvode, na nezaštićene dobavljače.

¹² SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

Or. en

Obrazloženje

Cilj ovog amandmana je zaštititi ne samo poljoprivrednike već i njihove organizacije (često veće od MSP-a) te izbjeći moguće preusmjeravanje trgovine s malih i srednjih poduzeća (MSP) i istodobno pojasniti da do nepoštenih trgovačkih praksi dolazi i kad kupac nameće pomoćne usluge povezane s proizvodima koje prodaje dobavljač.

Amandman 8

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7a) Budući da poslovni nastan kupca nije uvijek isto mjesto na koje se isporučuju i stavljaju na tržište poljoprivredni i prehrambeni proizvodi, na sve bi se kupce trebala primjenjivati relevantna pravila, neovisno o mjestu

njihova poslovnog nastana, kad su proizvodi koje kupuju namijenjeni za lanac opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u Uniji.

Or. en

Obrazloženje

Cilj amandmana je područjem primjene Direktive obuhvatiti one subjekte koji, iako imaju poslovni nastan izvan EU-a, kupuju i prodaju proizvode na tržištu EU-a te izbjeći mogućnost da kupac ne poštuje odredbe tako što jednostavno premjesti svoj poslovni nastan izvan EU-a.

Amandman 9

Prijedlog direktive Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Dobavljači s poslovnim nastanom izvan Unije trebali bi se moći osloniti na minimalni standard Unije pri prodaji prehrambenih proizvoda kupcima s poslovnim nastanom u Uniji kako bi se izbjegli neželjeni učinci narušavanja kao posljedica zaštite dobavljača u Uniji.

Izmjena

(8) Dobavljači s poslovnim nastanom izvan Unije trebali bi se moći osloniti na minimalni standard Unije pri prodaji ***poljoprivrednih i*** prehrambenih proizvoda kupcima s poslovnim nastanom u Uniji kako bi se izbjegli neželjeni učinci narušavanja kao posljedica zaštite dobavljača u Uniji.

Or. en

Amandman 10

Prijedlog direktive Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Mjerodavna pravila trebala bi se primjenjivati na poslovne prakse većih gospodarskih subjekata u lancu opskrbe ***hranom***, odnosno subjekata koji nisu mali ili srednji, jer ti veći subjekti obično imaju veću relativnu pregovaračku snagu pri trgovanju s malim i srednjim dobavljačima.

Izmjena

(9) Mjerodavna pravila trebala bi se primjenjivati na poslovne prakse većih gospodarskih subjekata u lancu opskrbe ***poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima***, odnosno subjekata koji nisu mali ili srednji, jer ti veći subjekti obično imaju veću relativnu pregovaračku snagu pri trgovanju s malim i srednjim

dobavljačima.

Or. en

Amandman 11

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) Budući da većina država članica već ima nacionalna pravila o nepoštenim trgovačkim praksama, iako se ona međusobno razlikuju, primjereno je upotrijebiti direktivu kao instrument za uvođenje minimalnog standarda zaštite na temelju prava Unije. Time bi se državama članicama omogućilo da mjerodavna pravila uključe u svoje nacionalne pravne poretke i tako uspostave kohezivan sustav. Državama članicama ne bi trebalo biti onemogućeno da donose i **primjenjuju** na svojim državnim područjima stroža nacionalna pravila kojima se **mali i srednji** dobavljači i kupci štite od nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima poduzeća u lancu opskrbe **hranom, podložno** ograničenjima utvrđenima pravom Unije koje se primjenjuje na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Izmjena

(10) Budući da većina država članica već ima nacionalna pravila o nepoštenim trgovačkim praksama, iako se ona međusobno razlikuju, primjereno je upotrijebiti direktivu kao instrument za uvođenje minimalnog standarda zaštite na temelju prava Unije. Time bi se državama članicama omogućilo da mjerodavna pravila uključe u svoje nacionalne pravne poretke i tako uspostave kohezivan sustav. Državama članicama ne bi trebalo biti onemogućeno da donose i na svojim državnim područjima **primjenjuju** stroža nacionalna pravila kojima se dobavljači i kupci štite od nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima poduzeća u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, u skladu s** ograničenjima utvrđenima pravom Unije koje se primjenjuje na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Or. en

Obrazloženje

Isto obrazloženje kao u amandmanu 7.

Amandman 12

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 11.

(11) Budući da se nepoštene trgovačke prakse mogu pojaviti u bilo kojoj fazi prodaje prehrambenog proizvoda, tj. prije, tijekom ili nakon prodajne transakcije, države članice trebale bi osigurati da se odredbe ove Direktive primjenjuju na takve prakse kad god se one pojave.

(11) Budući da se nepoštene trgovačke prakse mogu pojaviti u bilo kojoj fazi prodaje **poljoprivrednog ili** prehrambenog proizvoda, tj. prije, tijekom ili nakon prodajne transakcije, **odnosno u vezi s uslugama koje kupac pruža dobavljaču**, države članice trebale bi osigurati da se odredbe ove Direktive primjenjuju na takve prakse kad god se one pojave.

Or. en

Amandman 13

Prijedlog direktive Uvodna izjava 12.

(12) Kad se odlučuje o tome smatra li se određena trgovačka praksa nepoštenom, bitno je smanjiti rizik od ograničavanja primjene poštenih sporazuma među strankama kojima se povećava učinkovitost. Stoga je primjereno razlikovati prakse koje **se** jasno i nedvosmisleno **predviđaju** ugovorima o isporuci koje su sklopile stranke od praksi koje se pojave nakon početka transakcije, a nisu prethodno jasno i nedvosmisleno dogovorene, te zabraniti samo jednostrane **i retroaktivne** izmjene relevantnih uvjeta ugovora o isporuci. Međutim, određene trgovačke prakse zbog svoje same prirode smatraju se nepoštenima te stranke ne bi trebale imati ugovornu slobodu da od njih odstupe.

(12) Kad se odlučuje o tome smatra li se određena trgovačka praksa nepoštenom, bitno je smanjiti rizik od ograničavanja primjene poštenih sporazuma među strankama kojima se povećava učinkovitost. Stoga je primjereno razlikovati prakse koje **nisu rezultat neuravnoteženog odnosa snaga i koje su** jasno i nedvosmisleno **predviđene** ugovorima o isporuci koje su sklopile stranke od praksi koje se pojave nakon početka transakcije, a nisu prethodno jasno i nedvosmisleno dogovorene, te zabraniti samo jednostrane izmjene relevantnih uvjeta ugovora o isporuci. Međutim, određene trgovačke prakse zbog svoje same prirode smatraju se nepoštenima te stranke ne bi trebale imati ugovornu slobodu da od njih odstupe.

Or. en

Amandman 14

Prijedlog direktive Uvodna izjava 12.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(12a) Upotreba pisanih ugovora u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima može doprinijeti jačanju odgovornosti subjekata i izbjegavanju određenih nepoštenih poslovnih praksi, kao i povećanju razine osviještenosti o potrebi da se više u obzir uzmu signali tržišta, poboljša prijenos cijena i opskrba prilagodi potražnji. Kako bi se potaknula upotreba takvih ugovora, dobavljači ili njihova udruženja trebali bi imati pravo tražiti pisani ugovor.

Or. en

Obrazloženje

U skladu s Uredbom o jedinstvenom ZOT-u svim dobavljačima (ne samo poljoprivrednicima) trebalo bi dati mogućnost da traže pisane ugovore, što bi državama članicama omogućilo i da potiču veću kontraktualizaciju među različitim subjektima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

Amandman 15

Prijedlog direktive Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(13) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba zabrana utvrđenih ovom Direktivom, države članice trebale bi imenovati tijelo kojem će se povjeriti ta provedba. Tijelo bi trebalo moći djelovati na vlastitu inicijativu ili na temelju pritužbi stranaka pogođenih nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe **hranom**. Ako podnositelj pritužbe zbog straha od odmazde zatraži da njegov identitet ostane povjerljiv, provedbena tijela država članica

(13) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba zabrana utvrđenih ovom Direktivom, države članice trebale bi imenovati tijelo kojem će se povjeriti ta provedba. Tijelo bi trebalo moći djelovati na vlastitu inicijativu ili na temelju pritužbi stranaka pogođenih nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**. Ako podnositelj pritužbe zbog straha od odmazde zatraži da njegov identitet ostane povjerljiv, provedbena tijela država članica

taj bi zahtjev trebala ispuniti.

taj bi zahtjev trebala ispuniti.

Or. en

Amandman 16

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

(14) Time što pritužbe podnose organizacije proizvođača ili udruženja takvih organizacija može se zaštititi identitet pojedinačnih članova organizacije, odnosno malih i srednjih dobavljača koji se smatraju izloženima nepoštenim trgovačkim praksama. Stoga bi provedbena tijela država članica trebala moći prihvatiti pritužbe takvih subjekata i poduzimati potrebne mjere istodobno štiteći postupovna prava tuženika.

Izmjena

(14) Time što pritužbe podnose organizacije proizvođača ili **dobavljača** **odnosno** udruženja takvih organizacija može se zaštititi identitet pojedinačnih članova organizacije, odnosno malih i srednjih dobavljača koji se smatraju izloženima nepoštenim trgovačkim praksama. Stoga bi provedbena tijela država članica trebala moći prihvatiti pritužbe takvih subjekata i poduzimati potrebne mjere istodobno štiteći postupovna prava tuženika.

Or. en

Obrazloženje

Ovim amandmanom želi se i predstavničkim udruženjima dati pravo na podnošenje pritužbe u ime jednog člana ili više njih jer većina pojedinačnih dobavljača nema sredstava da to učini samostalno.

Amandman 17

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Provedbena tijela država članica trebala bi imati potrebne ovlasti za djelotvorno prikupljanje činjenica s pomoću zahtjeva za informacije. Trebala bi **imati ovlast da** prema potrebi **nalože prekid** zabranjene prakse. Postojanje mjera koje imaju odvratajući učinak, primjerice

Izmjena

(15) Provedbena tijela država članica trebala bi imati potrebne ovlasti za djelotvorno prikupljanje činjenica s pomoću zahtjeva za informacije. Trebala bi **osigurati pošteno i pravilno funkcioniranje lanca opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim**

ovlasti za izricanje novčanih kazni i objavu rezultata istraga, može potaknuti promjenu ponašanja i predsudsko rješavanje pitanja među **državama članicama** te bi stoga takve mjere trebale biti obuhvaćene ovlastima provedbenih tijela. Komisija i provedbena tijela država članica trebali bi blisko surađivati kako bi se osigurao zajednički pristup u pogledu primjene pravila utvrđenih ovom Direktivom. Konkretno, provedbena tijela trebala bi si uzajamno pomagati, primjerice razmjenom informacija i pružanjem pomoći u istragama koje imaju prekograničnu dimenziju.

proizvodima te prema potrebi **odmah prekinuti** zabranjene prakse. Postojanje mjera koje imaju odvraćajući učinak, primjerice ovlasti za izricanje novčanih kazni **ili drugih sankcija** i objavu rezultata istraga, može potaknuti promjenu ponašanja i predsudsko rješavanje pitanja među **strankama** te bi stoga takve mjere trebale biti obuhvaćene ovlastima provedbenih tijela. Komisija i provedbena tijela država članica trebali bi blisko surađivati kako bi se osigurao zajednički pristup u pogledu primjene pravila utvrđenih ovom Direktivom. Konkretno, provedbena tijela trebala bi si uzajamno pomagati, primjerice razmjenom **svih relevantnih** informacija i pružanjem pomoći u istragama koje imaju prekograničnu dimenziju.

Or. en

Amandman 18

Prijedlog direktive Uvodna izjava 15.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(15a) Kao sredstvo za poboljšanje funkcioniranja lanca opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima države članice trebale bi moći poticati upotrebu medijacije ili alternativnog mehanizma za rješavanje sporova, a Komisija bi trebala olakšati dijalog i razmjenu najboljih praksi među svim relevantnim dionicima na razini Unije.

Or. en

Amandman 19

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) Pravilima utvrđenima u ovoj Direktivi ne bi se trebala ograničiti mogućnost da države članice zadrže postojeća **dalekosežnija pravila** ili u budućnosti donesu takva pravila, **podložno** ograničenjima utvrđenima pravom Unije koje se primjenjuje na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Pravila bi se primjenjivala usporedno s dobrovoljnim mjerama upravljanja.

Izmjena

(17) Pravilima utvrđenima u ovoj Direktivi ne bi se trebala ograničiti mogućnost da države članice zadrže postojeća **stroža pravila u pogledu nepoštenih trgovačkih praksi utvrđenih u ovoj Direktivi odnosno ostalih takvih praksi** ili **da** u budućnosti donesu takva pravila, **u skladu s** ograničenjima utvrđenima pravom Unije koje se primjenjuje na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Pravila bi se primjenjivala usporedno s dobrovoljnim mjerama upravljanja.

Or. en

Amandman 20

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 19.

Tekst koji je predložila Komisija

(19) Radi djelotvorne provedbe politike u pogledu nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **hranom**, Komisija bi trebala preispitati primjenu ove Direktive i dostaviti izvješće Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. S posebnom bi pozornošću trebalo preispitati bi li zaštita malih i srednjih kupaca prehrambenih proizvoda u lancu opskrbe – **uz zaštitu malih i srednjih dobavljača** – u budućnosti bila opravdana,

Izmjena

(19) Radi djelotvorne provedbe politike u pogledu nepoštenih trgovačkih praksi u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**, Komisija bi trebala preispitati primjenu ove Direktive i dostaviti izvješće Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. S posebnom bi pozornošću trebalo preispitati bi li zaštita malih i srednjih kupaca **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda u lancu opskrbe u budućnosti bila opravdana,

Or. en

Amandman 21

Prijedlog direktive

Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ovom se Direktivom utvrđuju minimalni popis zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi između kupaca i dobavljača u lancu opskrbe **hranom** te minimalna pravila u pogledu provedbe tih zabrana i mehanizmi za koordinaciju provedbenih tijela.

Izmjena

1. Ovom se Direktivom utvrđuju minimalni popis zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi između kupaca i dobavljača u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima** te minimalna pravila u pogledu provedbe tih zabrana i mehanizmi za koordinaciju provedbenih tijela.

Or. en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom žele zaštititi svi poljoprivrednici proširenjem područja primjene na sve proizvode uvrštene u Prilog I. Ugovoru jer nepoštene trgovačke prakse mogu utjecati i na one proizvođače koji prodaju neprerađene poljoprivredne proizvode koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi (npr. rezano cvijeće, hrana za životinje i drugo).

Amandman 22

Prijedlog direktive

Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Ova Direktiva primjenjuje se na određene nepoštene trgovačke prakse koje se pojavljuju pri prodaji prehrambenih proizvoda **od strane dobavljača koji je malo i srednje poduzeće** kupcu koji nije malo i srednje poduzeće.

Izmjena

2. Ova Direktiva primjenjuje se na određene nepoštene trgovačke prakse koje se pojavljuju pri prodaji **poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te pružanju usluga u vezi s tim proizvodima od strane dobavljača** kupcu koji nije malo i srednje poduzeće.

Or. en

Obrazloženje

Cilj ovog amandmana je zaštititi ne samo poljoprivrednike već i njihove organizacije (često veće od MSP-a) te izbjeći moguće preusmjeravanje trgovine s malih i srednjih poduzeća (MSP) i istodobno pojasniti da do nepoštene trgovačke prakse dolazi i kad kupac nameće

pomoćne usluge povezane s proizvodima koje prodaje dobavljač.

Amandman 23

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1. – točka -a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(-a) „nepoštena trgovačka praksa” znači svaka praksa:

– koja uvelike odstupa od dobrog poslovnog ponašanja, koja je oprečna dobroj vjeri i poštenoj trgovini te koju je jedan trgovinski partner jednostrano nametnuo drugome,

– kojom se nameće ili pokušava nametnuti neopravdan i nerazmjern prijenos gospodarskog rizika kupca na dobavljača, ili

– kojom se dobavljaču nameće ili pokušava nametnuti znatna neravnoteža u pravima i obvezama u poslovnom odnosu prije, tijekom ili nakon ugovora;

Or. en

Obrazloženje

U amandmanu se pruža sveobuhvatna definicija nepoštenih trgovačkih praksi utemeljena na načelima koja su uvelike priznata i prihvaćena u EU-u te je države članice trebaju koristiti za utvrđivanje zabranjenih praksi osim onih koje su utvrđene ovom Direktivom.

Amandman 24

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) „kupac” znači svaka fizička ili pravna osoba **s poslovnim nastanom u Uniji** koja kupuje prehrambene proizvode u trgovinskoj transakciji. Pojam „kupac” može uključivati skupinu takvih fizičkih i

(a) „kupac” znači svaka fizička ili pravna osoba, **neovisno o mjestu njezina poslovnog nastana**, koja kupuje **poljoprivredne i** prehrambene proizvode u trgovinskoj transakciji **za preradu**,

pravnih osoba;

distribuciju ili maloprodaju i/ili u Uniji pruža usluge u vezi s tim proizvodima.
Pojam „kupac” može uključivati skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba;

Or. en

Obrazloženje

Cilj amandmana je područjem primjene Direktive obuhvatiti one subjekte koji, iako imaju poslovni nastan izvan EU-a, kupuju i prodaju proizvode na tržištu EU-a te izbjeći mogućnost da kupac ne poštuje odredbe tako što jednostavno premjesti svoj poslovni nastan izvan EU-a.

Amandman 25

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) „dobavljač” znači svaki poljoprivredni proizvođač ili svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o njihovom mjestu poslovnog nastana, koja prodaje prehrambene proizvode. Pojam „dobavljač” može uključivati skupinu takvih poljoprivrednih proizvođača ili takvih fizičkih i pravnih osoba, uključujući proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija;

Izmjena

(b) „dobavljač” znači svaki poljoprivredni proizvođač ili svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o njihovom mjestu poslovnog nastana, koja prodaje **poljoprivredne i** prehrambene proizvode. Pojam „dobavljač” može uključivati skupinu takvih poljoprivrednih proizvođača ili takvih fizičkih i pravnih osoba, uključujući proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija;

Or. en

Amandman 26

Prijedlog direktive

Članak 2. – stava 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) „gospodarska ovisnost” znači odnos snaga između dobavljača i kupca s različitim pregovaračkom snagom, u kojem dobavljač ovisi o kupcu zbog važnosti isporuka kupcu u smislu

količine, ugleda kupca, njegova udjela na tržištu ili nepostojanja dostatnih alternativnih mogućnosti prodaje;

Or. en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom želi uključiti načelo gospodarske ovisnosti koje podrazumijeva neuravnotežen odnos snaga između dobavljača i kupca.

Amandman 27

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) „**prehrambeni** proizvodi” znači proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovoru **namijenjeni upotrebi kao hrana** i proizvodi koji nisu navedeni u tom Prilogu, ali su dobiveni preradom od proizvoda namijenjenih upotrebi kao hrana;

Izmjena

(d) „**poljoprivredni i prehrambeni** proizvodi” znači proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovoru i proizvodi koji nisu navedeni u tom Prilogu, ali su dobiveni preradom od proizvoda namijenjenih upotrebi kao hrana;

Or. en

Obrazloženje

Vidi obrazloženje amandmana 21.

Amandman 28

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) „pokvarljivi prehrambeni proizvodi” znači prehrambeni proizvodi koji će postati neprikladni za **prehranu ljudi** ako se ne uskladište, prerade, zapakiraju ili drukčije očuvaju kako bi se spriječilo da postanu neprikladni.

Izmjena

(e) „pokvarljivi **poljoprivredni i** prehrambeni proizvodi” znači **poljoprivredni i** prehrambeni proizvodi koji će postati neprikladni za **ispravnu upotrebu ili prehranu** ako se ne uskladište, prerade, zapakiraju ili drukčije očuvaju kako bi se spriječilo da postanu

neprikladni.

Or. en

Amandman 29

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Države članice osiguravaju zabranu sljedećih trgovačkih praksi:

Izmjena

1. Države članice osiguravaju zabranu **barem** sljedećih trgovačkih praksi:

Or. en

Amandman 30

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka a – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

(a) kupac **dobavljaču** plaća za **pokvarljive prehrambene proizvode nakon isteka 30 kalendarskih dana od primitka računa dobavljača ili nakon isteka 30 kalendarskih dana od datuma isporuke pokvarljivih prehrambenih proizvoda, ovisno o tome koji je datum kasniji. Tom se zabranom ne dovodi u pitanje sljedeće:**

Izmjena

(a) kupac plaća **dobavljaču najkasnije:**

– 30 kalendarskih dana počevši od posljednjeg dana u mjesecu primitka računa dobavljača za pokvarljive poljoprivredne i prehrambene proizvode ili nakon isteka razdoblja od 30 kalendarskih dana od datuma isporuke pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, ovisno o tome koji je datum kasniji; ili

– 60 kalendarskih dana počevši od posljednjeg dana u mjesecu primitka računa dobavljača za poljoprivredne i prehrambene proizvode ili nakon isteka

razdoblja od 60 kalendarskih dana od datuma isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, ovisno o tome koji je datum kasniji.

Kad je kupac javno tijelo, države članice osiguravaju da su u prodajnim transakcijama i za pružanje usluga te prakse jednako zabranjene.

Tim se zabranama ne dovodi u pitanje sljedeće:

Or. en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom žele u obzir uzeti različiti računovodstveni sustavi u EU-u te se uvodi rok od 60 dana za plaćanje nekvarljivih proizvoda, kako je predviđeno u Direktivi 2011/7/EU o borbi protiv kašnjenja u plaćanju.

Amandman 31

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka a – alineja 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– pravila o uvjetima plaćanja utvrđena u statutu organizacije proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača čiji je poljoprivredni proizvođač član ako taj statut sadrži pravila koja članovima omogućuju da na demokratičan način nadziru svoju organizaciju i njezine odluke;

Or. en

Obrazloženje

Cilj amandmana je priznati posebnu prirodu doprinosa poljoprivrednika njihovim organizacijama proizvođača i zadrugama.

Amandman 32

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka a – alineja 2.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *prodajne transakcije i pružanje usluga utemeljenih na sporazumima, odlukama i usklađenom djelovanju međustrukovnih organizacija koje su priznate u skladu s člankom 157. Uredbe (EU) br. 1308/2013 ako se ti sporazumi, odluke i usklađeno djelovanje odnose na poljoprivredne i prehrambene proizvode obuhvaćene sustavom kvalitete uspostavljenim u skladu s Uredbom (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća^{1a}, Uredbom (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća^{1b}, Uredbom (EU) br. 1308/2013 i Uredbom (EU) br. 251/2014 Europskog parlamenta i Vijeća^{1c};*

^{1a} Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89 (SL L 39, 13.2.2008., str. 16.).

^{1b} Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

^{1c} Uredba (EU) br. 251/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91 (SL L 84, 20.3.2014., str. 14.).

Or. en

Obrazloženje

Cilj je amandmana priznati posebnu prirodu sporazuma međustrukovnih organizacija iz Uredbe o jedinstvenom ZOT-u ako se ti sporazumi odnose na kvalitetne proizvode iz EU-a.

Amandman 33

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) kupac otkazuje narudžbu za pokvarljive prehrambene proizvode u **tako kratkom roku da nije razumno očekivati da će dobavljač naći drugi način stavljanja na tržište ili upotrebe tih** proizvoda;

Izmjena

(b) kupac otkazuje narudžbu za pokvarljive **poljoprivredne i** prehrambene proizvode u roku **kraćem od 60 dana od dogovorenog datuma isporuke** proizvoda;

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se želi bolje definirati pojam „kratak rok” (kad kupac otkazuje narudžbu za pokvarljive prehrambene proizvode) utvrđivanjem roka od 60 dana.

Amandman 34

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) kupac jednostrano **i retroaktivno** mijenja uvjete ugovora o isporuci koji se odnose na učestalost, rokove ili količinu opskrbe ili isporuke, standarde kvalitete ili cijene prehrambenih proizvoda;

Izmjena

(c) kupac jednostrano mijenja uvjete ugovora o isporuci koji se odnose na učestalost, rokove ili količinu opskrbe ili isporuke, standarde kvalitete ili cijene **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda **i/ili usluga u vezi s tim proizvodima;**

Or. en

Amandman 35

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) dobavljač plaća za propadanje prehrambenih proizvoda do kojeg je došlo u prostorima kupca i koje nije **uzrokovano** nemarom ili pogreškom dobavljača.

Izmjena

(d) dobavljač plaća za propadanje **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda do kojeg je došlo u prostorima kupca i koje nije **prouzročeno** nemarom ili pogreškom dobavljača.

Or. en

Amandman 36

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Države članice osiguravaju zabranu sljedećih trgovačkih praksi, ako one nisu jasno i nedvosmisleno dogovorene pri sklapanju ugovora o isporuci:

Izmjena

2. Države članice osiguravaju zabranu sljedećih trgovačkih praksi, ako one nisu jasno i nedvosmisleno dogovorene pri sklapanju ugovora o isporuci **ili ako su rezultat gospodarske ovisnosti dobavljača o kupcu, što kupcu omogućuje nametanje tih uvjeta:**

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se nastoji pojasniti da bi prakse navedene u članku 3. stavku 2. trebale također biti zabranjene ako je ugovor između dviju stranaka rezultat gospodarske ovisnosti dobavljača.

Amandman 37

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) kupac vraća neprodane

Izmjena

(a) kupac vraća neprodane

prehrambene proizvode dobavljaču;

poljoprivredne i prehrambene proizvode
dobavljaču;

Or. en

Amandman 38

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) kupac dobavljaču naplaćuje naknadu kao uvjet za skladištenje, izlaganje ili uvrštavanje prehrambenih proizvoda dobavljača;

Izmjena

(b) kupac dobavljaču naplaćuje naknadu kao uvjet za skladištenje, izlaganje ili uvrštavanje **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda dobavljača;

Or. en

Amandman 39

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) dobavljač plaća za promidžbu prehrambenih proizvoda koje kupac prodaje. Prije promidžbe i ako je tu promidžbu inicirao kupac, kupac navodi razdoblje promidžbe i očekivanu količinu prehrambenih proizvoda koji će se naručiti;

Izmjena

(c) dobavljač plaća za promidžbu **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda koje kupac prodaje. Prije promidžbe i ako je tu promidžbu inicirao kupac, kupac navodi razdoblje promidžbe i očekivanu količinu **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda koji će se naručiti;

Or. en

Amandman 40

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) dobavljač plaća za stavljanje prehrambenih proizvoda na tržište od strane kupca.

(d) dobavljač plaća za stavljanje **poljoprivrednih i** prehrambenih proizvoda na tržište od strane kupca.

Or. en

Amandman 41

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Osim praksi iz stavaka 1. i 2. ovog članka države članice mogu zabraniti sve ostale nepoštene trgovačke prakse, kako je utvrđeno u članku 2. točki (-a).

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se pojašnjava da države članice mogu primijeniti ambiciozniji pristup u pogledu broja nepoštenih trgovačkih praksi koje namjeravaju zabraniti.

Amandman 42

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Ako u situacijama opisanima u stavku 2. točkama (b), (c) i (d) kupac zatraži plaćanje, on **na zahtjev dobavljača** dostavlja **dobavljaču** procjenu plaćanja po jedinici i ukupno, ovisno o tomu što je prikladno, te u slučaju situacija iz stavka 2. točaka (b) i (d) također dostavlja procjenu troškova i temelj za takvu procjenu.

3. Ako u situacijama opisanima u stavku 2. točkama (b), (c) i (d) kupac zatraži plaćanje, on **dobavljaču** dostavlja procjenu plaćanja po jedinici i ukupno, ovisno o tomu što je prikladno, te u slučaju situacija iz stavka 2. točaka (b) i (d) također dostavlja procjenu troškova i temelj za takvu procjenu. **Te procjene kupac dostavlja u pisanom obliku, a dobavljač ih prihvaća prije pružanja**

navedene usluge.

Or. en

Obrazloženje

Cilj amandmana je dobavljačima pružiti veću sigurnost i transparentnost u vezi s uslugama koje plaćaju.

Amandman 43

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Države članice osiguravaju da zabrane utvrđene u stavcima 1. i 2. predstavljaju prevladavajuće obvezne odredbe koje se primjenjuju na sve situacije obuhvaćene njihovim područjem primjene, bez obzira na pravo koje se inače primjenjuje na ugovor o isporuci među strankama.

Izmjena

4. Države članice osiguravaju da zabrane utvrđene u stavcima 1. i 2. predstavljaju prevladavajuće obvezne odredbe koje se primjenjuju na sve situacije obuhvaćene njihovim područjem primjene, bez obzira na pravo koje se inače primjenjuje na ugovor o isporuci među strankama. ***Države članice mogu donijeti pravila kojima se nadilaze zabrane pojedinih nepoštenih trgovačkih praksi iz stavaka 1. i 2.***

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se pojašnjava da države članice mogu primijeniti ambiciozniji pristup u pogledu zabrana navedenih u članku 3.

Amandman 44

Prijedlog direktive

Članak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 3.a

Ugovorni odnosi

1. Dobavljač može zahtijevati da svaka isporuka njegovih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda kupcu bude predmet pisanog ugovora između stranaka i/ili pisane ponude prvog kupca za sklapanje ugovora.

2. Svi ugovori ili ponude za sklapanje ugovora iz stavka 1.:

(a) sastavljaju se prije isporuke;

(b) u pisanom su obliku i

(c) posebno uključuju sljedeće elemente:

i. cijenu isporuke koja je:

– statična i određena ugovorom i/ili

– izračunana zbrajanjem različitih faktora utvrđenih u ugovoru koji mogu uključivati tržišne pokazatelje koji odražavaju promjene tržišnih uvjeta, isporučene količine te kvalitete ili sastav isporučenih poljoprivrednih proizvoda,

ii. količinu i kvalitetu dotičnih proizvoda koji se mogu ili moraju isporučiti, kao i vrijeme tih isporuka,

iii. trajanje ugovora, koji može biti na određeno ili neodređeno vrijeme, te odredbe o raskidu,

iv. pojedinosti o rokovima i postupcima za plaćanje,

v. načine otkupljivanja ili isporuke poljoprivrednih proizvoda i

vi. pravila koja se primjenjuju u slučaju više sile.

3. Stavcima 1. i 2. ne dovode se u pitanje članci 148. i 168. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

4. Države članice mogu utvrditi, dijeliti i promicati najbolje prakse koje se odnose na dugoročnu kontraktualizaciju, čiji je cilj jačanje pregovaračkog položaja proizvođača u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

Obrazloženje

U skladu s Uredbom o jedinstvenom ZOT-u ovim se amandmanom daje mogućnost svim dobavljačima (ne samo poljoprivrednicima) da traže pisane ugovore, što bi i državama članicama omogućilo da potiču veću kontraktualizaciju među različitim subjektima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

Amandman 45

Prijedlog direktive

Članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Svaka država članica imenuje **javno tijelo koje na nacionalnoj razini provodi zabrane utvrđene u članku 3.** („provedbeno tijelo”).

Izmjena

Svaka država članica imenuje **postojeće ili novo javno tijelo za provedbu zabrana iz članka 3. na nacionalnoj razini** („provedbeno tijelo”).

Or. en

Obrazloženje

Cilj je ovog amandmana državama članicama ostaviti dovoljan stupanj izbora (u okviru koncepta supsidijarnosti) za uspostavu novog tijela ili proširenje ovlasti postojećih tijela za potrebe ove Direktive.

Amandman 46

Prijedlog direktive

Članak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 4.a

Nadležno tijelo

1. Provedbeno tijelo države članice, u kojoj kupac za kojeg se sumnja da je provodio zabranjenu trgovačku praksu ima poslovni nastan, nadležno je za istragu nepoštenih trgovačkih praksi koje je počinio kupac.

2. Ako dobavljač isporučuje svoje proizvode primatelju koji je povezan s kupcem, ali s poslovnim nastanom u državi članici koja nije mjesto poslovnog nastana kupca za kojeg se sumnja da je provodio zabranjenu trgovačku praksu, provedbeno tijelo te države članice nadležno je za istraživanje nepoštenih trgovačkih praksi koje je počinio kupac. Primatelj proizvoda smatra se solidarno odgovornim za sve počinjene povrede.

3. Ako kupac ima poslovni nastan izvan Unije, za istragu nepoštenih trgovačkih praksi koje su počinjene prema dobavljaču nadležno je provedbeno tijelo države članice u kojoj dobavljač ima poslovni nastan.

Or. en

Obrazloženje

Cilj je amandmana utvrditi nadležnosti nacionalnih provedbenih tijela kako bi se izbjeglo da subjekti koji prodaju i kupuju proizvode na tržištu EU-a mogu izbjeći poštovanje odredbi Direktive jednostavnim premještanjem poslovnog nastana izvan EU-a.

Amandman 47

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. ***Dobavljač upućuje pritužbu*** provedbenom tijelu države članice u kojoj kupac za kojeg se sumnja da je provodio zabranjenu trgovačku praksu ima poslovni nastan.

Izmjena

1. ***Pritužbe se upućuju*** provedbenom tijelu države članice u kojoj kupac za kojeg se sumnja da je provodio zabranjenu trgovačku praksu ima poslovni nastan. ***Ako kupac ima poslovni nastan izvan Unije, pritužba se upućuje provedbenom tijelu države članice u kojoj se dobavljač nalazi.***

Or. en

Amandman 48

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Dobavljač može uputiti pritužbu provedbenom tijelu države članice u kojoj dobavljač ima poslovni nastan. Provedbeno tijelo te države članice prosljeđuje pritužbu provedbenom tijelu države članice u kojoj kupac za kojeg se sumnja da je provodio zabranjenu trgovačku praksu ima poslovni nastan.

Or. en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom podnositeljima pritužbi (posebno imajući u vidu manje dobavljače) želi omogućiti da preko svojih nacionalnih tijela pritužbu podnesu inozemnim tijelima.

Amandman 49

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Proizvođačke organizacije proizvođača ili **udruženja proizvođačkih** organizacija čiji članovi ili članovi njihovih članova smatraju da su pogođeni zabranjenom trgovačkom praksom imaju pravo podnijeti pritužbu.

2. Organizacije proizvođača ili **dobavljača odnosno udruženja** organizacija **proizvođača ili dobavljača** čiji članovi ili članovi njihovih članova smatraju da su pogođeni zabranjenom trgovačkom praksom imaju pravo podnijeti pritužbu **i biti stranka u postupcima.**

Or. en

Obrazloženje

Ovim se amandmanom želi i predstavničkim udruženjima dati pravo da u ime jednog člana ili više njih podnesu pritužbu jer većina pojedinačnih dobavljača nema sredstava da to učini samostalno.

Amandman 50

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Ako provedbeno tijelo smatra da ne postoje dostatni razlozi za poduzimanje mjera na temelju pritužbe, podnositelja pritužbe obavještuje o svojim razlozima.

Briše se.

Or. en

Obrazloženje

Ovaj stavak sad je obuhvaćen novim člankom 6.a (vidi amandman 53).

Amandman 51

Prijedlog direktive

Članak 6. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) **donijeti** odluku kojom se **utvrđuje povreda zabrana utvrđenih u članku 3. i od kupca zahtijeva da prekine zabranjenu trgovačku praksu**. Tijelo se može uzdržati od donošenja takve odluke ako bi se njome mogao otkriti identitet podnositelja pritužbe ili neka druga informacija čije otkrivanje podnositelj pritužbe smatra štetnim za svoje interese, pod uvjetom da je podnositelj pritužbe naveo te informacije u skladu s člankom 5. stavkom 3.;

(c) **da donese** odluku kojom se **dobavljaču daje privremena pravna zaštita od zabranjenih trgovačkih praksi**. Tijelo se može uzdržati od donošenja takve odluke ako bi se njome mogao otkriti identitet podnositelja pritužbe ili neka druga informacija čije otkrivanje podnositelj pritužbe smatra štetnim za svoje interese, pod uvjetom da je podnositelj pritužbe naveo te informacije u skladu s člankom 5. stavkom 3.;

Or. en

Obrazloženje

Cilj je amandmana uvesti mogućnost za privremene mjere kako bi se stalo na kraj očitim kršenjima kojima se nanosi ozbiljna šteta dobavljaču, a da se pritom ne mora čekati okončanje postupka.

Amandman 52

Prijedlog direktive

Članak 6. – stavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) **izreći** novčanu kaznu počinitelju povrede. Kazna **mora biti učinkovita, proporcionalna i odvraćajuća** te se **njome uzima** u obzir priroda, trajanje i **ozbiljnost** povrede;

Izmjena

(d) **da u skladu s nacionalnim pravom izrekne** novčanu kaznu **ili druge sankcije** počinitelju povrede. Kazna **i druge sankcije su učinkovite, proporcionalne prouzročenoj šteti i odvraćajuće, pri čemu** se u obzir **uzima** priroda, trajanje i **težina** povrede;

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se nastoji osigurati da su sankcije proporcionalne u kontekstu različitih nacionalnih sustava sankcioniranja. Povrh toga, njime se žele proširiti odvraćajuće mjere jer bi mogli postojati razlozi za strože kazne ili učinkovitije oblike sankcija.

Amandman 53

Prijedlog direktive

Članak 6.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 6.a

Obveze provedbenog tijela

1. Provedbena tijela nadziru i osiguravaju pravilno i pravedno funkcioniranje lanca opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u Uniji.

2. U roku od 60 dana od primitka pritužbe provedbeno tijelo obavještava podnositelja pritužbe o svojoj odluci hoće li po pritužbi djelovati ili ne.

Ako smatra da ne postoje dostatni razlozi za djelovanje po pritužbi, provedbeno tijelo donosi službenu odluku o odbacivanju pritužbe te podnositelja pritužbe obavještava o svojoj odluci.

Odluka podliježe sudskom preispitivanju.

4. Ako smatra da postoje dostatni razlozi za djelovanje po pritužbi, provedbeno tijelo pokreće i provodi istragu koja se zaključuje u roku od šest mjeseci od njezina pokretanja. U opravdanim slučajevima taj rok od šest mjeseci može se produljiti za dodatno razdoblje od šest mjeseci.

5. Ako se istragom utvrdi povreda zabrana utvrđenih u članku 3., provedbeno tijelo od kupca zahtijeva da prestane provoditi zabranjenu trgovačku praksu. Tijelo se može suzdržati od donošenja takve odluke ako bi se njome mogao otkriti identitet podnositelja pritužbe ili neka druga informacija čije otkrivanje podnositelj pritužbe smatra štetnim za svoje interese, pod uvjetom da je podnositelj pritužbe naveo te informacije u skladu s člankom 5. stavkom 3.

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se nastoji osigurati pravilno i pravedno funkcioniranje cijelog lanca opskrbe i pružiti veća pravna sigurnost uvođenjem obveze za provedbeno tijelo da istragu započne u roku od 60 dana od datuma podnošenja pritužbe i da je zaključi u roku od šest mjeseci. U opravdanim slučajevima rok od šest mjeseci može se produljiti za dodatnih šest mjeseci, što znači da se istraga mora zaključiti u roku od 14 mjeseci od podnošenja pritužbe.

Amandman 54

Prijedlog direktive Članak 6.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 6.b

Medijacija i alternativni mehanizam rješavanja sporova

1. Ne dovodeći u pitanje ovlasti i obveze provedbenog tijela utvrđene u člancima 6. i 6.a, države članice mogu poticati upotrebu medijacije ili nekog

alternativnog mehanizma rješavanja sporova u slučaju spora između dobavljača i kupca zbog nepoštene trgovačke prakse definirane u članku 2. točki (-a).

2. Upotrebom medijacije ili alternativnog mehanizma rješavanja sporova u pitanje se ne dovodi pravo dobavljača na podnošenje pritužbe, kako je utvrđeno u članku 5.

Or. en

Obrazloženje

Cilj amandmana je državama članicama omogućiti da potiču upotrebu medijacije ili alternativnog mehanizma rješavanja sporova bez zadiranja u prava dobavljača i ovlasti provedbenih tijela.

Amandman 55

Prijedlog direktive

Članak 7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Države članice osiguravaju da provedbena tijela djelotvorno međusobno surađuju i uzajamno si pomažu u istragama koje imaju prekograničnu dimenziju.

Izmjena

1. Države članice osiguravaju da provedbena tijela **dijele sve relevantne informacije**, djelotvorno međusobno surađuju i uzajamno si pomažu u istragama koje imaju prekograničnu dimenziju.

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se nastoji osigurati da države članice uvijek učinkovito dijele sve informacije, uključujući i one provjerljive, kako bi se postigla stvarna suradnja među nacionalnim provedbenim tijelima.

Amandman 56

Prijedlog direktive

Članak 7. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Provedbena tijela sastaju se jednom godišnje kako bi raspravila o primjeni ove Direktive na temelju godišnjih izvješća iz članka 9. stavka 1. i najbolje prakse u području obuhvaćenom Direktivom. Komisija **organizira te sastanke.**

2. Provedbena tijela sastaju se **najmanje** jednom godišnje kako bi raspravila o primjeni ove Direktive na temelju godišnjih izvješća iz članka 9. stavka 1. i najbolje prakse u području obuhvaćenom Direktivom. Komisija **pomaže pri organizaciji tih sastanaka.**

Or. en

Obrazloženje

Cilj je amandmana poticati kontinuiranu razmjenu informacija i praksi među nacionalnim provedbenim tijelima.

Amandman 57

Prijedlog direktive

Članak 7. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Komisija uključuje sve relevantne dionike u rasprave o primjeni ove Direktive kako bi se olakšala razmjena najboljih praksi.

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se namjerava olakšati dijalog među dionicima kao sredstvo za poboljšanje funkcioniranja lanca opskrbe.

Amandman 58

Prijedlog direktive

Članak 9. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Do 15. ožujka svake godine države članice Komisiji šalju izvješće o

1. Do 15. ožujka svake godine države članice Komisiji šalju izvješće o

nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **hranom**. Izvješće posebno sadržava sve relevantne podatke o primjeni i provedbi pravila iz ove Direktive u predmetnoj državi članici u prethodnoj godini.

nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe **poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima**. Izvješće posebno sadržava sve relevantne podatke o primjeni i provedbi pravila iz ove Direktive **te o efikasnosti mjera koje je provelo provedbeno tijelo** u predmetnoj državi članici u prethodnoj godini.

Or. en

Obrazloženje

Amandmanom se želi osigurati da države članice jednom godišnje ocijene učinkovitost provedenih mjera kako bi se zabranile nepoštene trgovačke prakse.

Amandman 59

Prijedlog direktive

Članak 11. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. **Najranije tri** godine **nakon datuma** početka primjene ove Direktive Komisija provodi evaluaciju ove Direktive i Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija dostavlja izvješće o glavnim nalazima.

Izmjena

1. **Najkasnije tri** godine **od dana** početka primjene ove Direktive Komisija provodi evaluaciju ove Direktive i Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija dostavlja izvješće o glavnim nalazima.

Or. en

Amandman 60

Prijedlog direktive

Članak 11. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Na temelju zaključaka iz tog izvješća Komisija može podnijeti odgovarajuće zakonodavne prijedloge.

Obrazloženje

Cilj je amandmana stvoriti uvjete za preispitivanje Direktive kako bi se u obzir uzeli novi uvjeti koji će biti karakteristični za lanac opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

OBRAZLOŽENJE

Kontekst prijedloga Komisije

U kontekstu poljoprivredne politike koji je sve više usmjeren na tržište dobro upravljanje lancem opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima postalo je od ključne važnosti za sve dionike, a osobito za poljoprivredne proizvođače. Poljoprivredni proizvođači posebno su izloženi nepoštenim trgovačkim praksama jer često nemaju pregovaračku snagu koja bi se mogla usporediti s pregovaračkom snagom njihovih partnera koji kupuju njihove proizvode. To je uglavnom posljedica ograničenih alternativa koje su im na raspolaganju kako bi njihovi proizvodi stigli do krajnjih potrošača te strukturnih slabosti sustava poljoprivrede u usporedbi s njihovim partnerima s kraja opskrbnog lanca.

Zbog nepoštenih trgovačkih praksi može doći do pritiska na dobit i marže subjekata, što može rezultirati prekidom poslovanja subjekata koji su inače održivi i konkurentni. Na primjer, jednostrano smanjenje ugovorene količine pokvarljive robe znači izgubljenu dobit za subjekta koji možda neće lako pronaći alternativni plasman za tu robu. Zakašnjela plaćanja za pokvarljive proizvode nakon što su oni isporučeni kupcu i on ih je prodao čine dodatne financijske troškove za dobavljača. Moguće obveze za dobavljača da prihvati povrat proizvoda koje kupac nije prodao mogu predstavljati nedopušten prijenos rizika na dobavljača. Prisiljavanjem dobavljača da doprinosi općim promidžbenim aktivnostima distributera na prodajnim mjestima, a da pritom ne ostvaruje pravičnu korist, može se neprimjereno smanjiti njegova marža.

Opće je mišljenje da se nepoštene trgovačke prakse pojavljuju u cijelom lancu opskrbe hranom. Karakteristično je da je Komisija je od 2009. objavila tri komunikacije s naglaskom na lancu opskrbe hranom, uključujući nepoštene trgovačke prakse. Parlament je u lipnju 2016. donio Rezoluciju u kojoj Komisiju poziva da podnese prijedlog pravnog okvira Unije za nepoštene trgovačke prakse. U prosincu 2016. Vijeće je pozvalo Komisiju da provede procjenu učinka u cilju iznošenja prijedloga zakonodavnog okvira Unije ili nezakonodavnih mjera za rješavanje problema nepoštenih trgovačkih praksi.

Konkretna pravila o nepoštenim trgovačkim praksama već postoje u 20 država članica. Međutim, ona se znatno razlikuju. U nekim državama članicama ne postoji konkretna zaštita od nepoštenih trgovačkih praksi ili je ona neučinkovita. Drugi postojeći instrument je dobrovoljna Inicijativa za lanac opskrbe. Riječ je o inicijativi privatnog sektora kojom se nastoje urediti nepoštene trgovačke prakse te koja omogućuje forum za rano i izvanparnično rješavanje sporova. Međutim, nije vjerojatno da će se ta Inicijativa razviti u sveobuhvatni okvir za upravljanje jer je sudjelovanje u njoj na dobrovoljnoj osnovi pa ona zasad ne obuhvaća sve subjekte u lancu opskrbe hranom. Na primjer, trgovci na malo sudjeluju u Inicijativi, ali savezi trgovaca na malo u njoj ne sudjeluju, kao ni organizacije koje predstavljaju poljoprivredne proizvođače. Potonje se nisu pridružile Inicijativi jer smatraju da ona ne osigurava dostatan stupanj povjerljivosti strankama koje podnose pritužbe i njome se ne predviđaju neovisne istrage ili kazne.

Zbog tih razloga ovaj Prijedlog Komisije o nepoštenim trgovačkim praksama odgovara snažnim i dugotrajnim zahtjevima europskih poljoprivrednih zajednica te uvjerenju da bi

poljoprivrednici trebali biti bolje zaštićeni od štetnih praksi prerađivača i trgovaca na malo. Važno je napomenuti da je nepostojanje (zasad) zajedničkog okvira za nepošteno trgovačke prakse u suprotnosti s ostalim područjima koja su uređena u okviru ZPP-a i izravno relevantna za subjekte, kao što su pravila tržišnog natjecanja, pravila o državnim potporama i tržišni standardi. U tim se područjima zajedničkom organizacijom tržišta (Uredba (EU) br. 1308/2013) utvrđuju zajednička pravila relevantna za tržišne uvjete s kojima se suočavaju subjekti u EU-u kako bi se doprinijelo gospodarskoj i društvenoj koheziji, kao i ravnopravnim uvjetima na jedinstvenom tržištu.

Ovaj Prijedlog direktive usmjeren je na smanjenje pojave nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom uvođenjem minimalnog zajedničkog standarda zaštite u cijelom EU-u koji se sastoji od kratkog popisa određenih zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi. Zaštitom su obuhvaćeni dobavljači u lancu opskrbe hranom kad prodaju prehrambene proizvode kupcima koji nisu mali i srednji subjekti. Takvim područjem primjene nastoji se doprinijeti primjerenom životnom standardu poljoprivrednog stanovništva, što je cilj ZPP-a u skladu s člankom 39. UFEU-a.

Članak 43. UFEU-a, koji je glavna pravna osnova za ZPP, služi kao jedinstvena pravna osnova za Prijedlog Komisije. Mjere predviđene u ovom Prijedlogu odnose se na nepošteno trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima u vezi s trgovinom proizvodima koji potječu od poljoprivrednih proizvođača. Valja napomenuti da, u skladu s člankom 38. stavcima 2. i 3. UFEU-a, ZPP prije svega obuhvaća poljoprivredne proizvode navedene u Prilogu I. UFEU-u. Međutim, Sud Europske unije izričito je potvrdio da prehrambeni proizvodi koji nisu navedeni u Prilogu I. UFEU-u (proizvodi iz Priloga I. smatraju se „poljoprivrednim proizvodima” na temelju Ugovora) mogu također biti obuhvaćeni aktima donesenima na temelju članka 43. UFEU-a ako to doprinosi postizanju jednog cilja ZPP-a ili više njih te ako su u načelu obuhvaćeni poljoprivredni proizvodi.¹

Osim toga, kad je riječ o pristupu kojim se štite poljoprivredni proizvođači i njihova udruženja (zadruga i druge organizacije proizvođača), moraju se u obzir uzeti i neizravne negativne posljedice koje bi oni mogli snositi zbog nepoštenih trgovačkih praksi koje nastaju na kraju lanca opskrbe hranom, odnosno za subjekte koji nisu poljoprivrednici, ali koji su zbog svojeg slabog pregovaračkog položaja na kraju lanca opskrbe izloženi nepoštenim trgovačkim praksama. Zaštitom od nepoštenih trgovačkih praksi koja se primjenjuje na dobavljače na kraju lanca sprečavaju se neželjene posljedice za poljoprivrednike zbog preusmjerenja trgovine na njihove konkurente u vlasništvu ulagača, na primjer u fazi prerade, koji ne bi bili zaštićeni (npr. manji je pravni rizik da će se kupci suočiti s optužbama za nepošteno trgovačke prakse).

Nadalje, Komisija naglašava da se predloženim mjerama dopunjuju postojeće mjere u državama članicama i kodeks ponašanja Inicijative za lanac opskrbe.

Stajalište izvjestitelja i predloženi amandmani

Izvjestitelj podržava Prijedlog Komisije kao dugo očekivani pravni instrument za obranu pregovaračkog položaja poljoprivrednih proizvođača u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Riječ je o instrumentu kojim se u konačnici mogu dopuniti mjere

¹ Presuda Suda Europske unije, C-343/07, 2. srpnja 2009., točke 50. i 51.

uvedene Uredbom (EU) 2017/2393 (takozvana skupna uredba) kojom se nastoje ojačati pregovaračke ovlasti poljoprivrednika u EU-u. Treba podsjetiti da je u zaključcima Radne skupine za tržišta poljoprivrednih proizvoda objavljenim u studenom 2016. potvrđena uvjerenost u nužnost takvog instrumenta, a to je stajalište ponovio Parlament u svojoj Rezoluciji donesenoj 7. lipnja 2016. te ministri poljoprivrede EU-a koji su s tim u vezi jednoglasno usvojili zaključke na neslužbenom sastanku Vijeća održanom 12. i 13. prosinca 2016. u Bratislavi.

Izvjestitelj ističe da je za ovaj saziv Parlamenta važan i realističan cilj dovršenje zakonodavnog postupka u vezi s Prijedlogom o nepoštenim trgovačkim praksama prije kraja aktualnog parlamentarnog saziva te da će taj novi zakonodavni tekst značiti konkretan rezultat za europske poljoprivrednike. Drugi suzakonodavac, odnosno Austrijsko predsjedništvo, jasno je izrazilo namjeru da mu jedan od prioriteta bude Prijedlog o nepoštenim trgovinskim praksama, što je austrijska ministrica za održivost i turizam Elisabeth Köstinger navela u pismu od 4. lipnja 2018. upućenom predsjedniku odbora AGRI. U pismu se navodi da je Prijedlog o nepoštenim trgovačkim praksama jedan od glavnih prioriteta Austrijskog predsjedništva te podsjeća da su i Parlament i Vijeće u više navrata tražili donošenje zakonodavstva za zaštitu poljoprivrednika koji su najslabija karika u lancu opskrbe, prije zaključka da je „došlo vrijeme za usklađivanje 20 različitih nacionalnih propisa i uspostavu minimalnih standarda za sve države članice” kako bi se „riješio problem poljoprivrednika prema kojima ostali, snažniji partneri u lancu opskrbe, postupaju nepravedno”.

Amandmani koje predlaže izvjestitelj

Iako općenito podržava Prijedlog, izvjestitelj ipak predlaže niz amandmana za poboljšanje njegove učinkovitosti. Riječ je o sljedećim izmjenama:

- proširenje područja primjene na dobavljače u lancu opskrbe hranom koji nisu mala i srednja poduzeća kako bi se uključile organizacije poljoprivrednika i izbjeglo preusmjerenje trgovine s malih i srednjih poduzeća;
- proširenje područja primjene na sve poljoprivredne proizvode, odnosno ne samo na prehrambene proizvode, kako bi se uključio sektor hortikulture, industrija za proizvodnju hrane za životinje i ostali poljoprivredni sektori koji nisu obuhvaćeni proizvodnjom hrane;
- proširenje definicije „kupca” kako bi se obuhvatili oni subjekti koji, iako imaju poslovni nastan izvan EU-a, kupuju i prodaju proizvode na tržištu EU-a. Cilj je izbjeći mogućnost da kupac ne poštuje odredbe Direktive tako što jednostavno premjesti svoj poslovni nastani izvan EU-a;
- ponovno o definiciji pojma „kupac”: pružanje povezanih usluga trebalo bi uvrstiti u područje primjene, zajedno s obradom, distribucijom ili maloprodajom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
- uvrštavanje definicije „nepoštena trgovačka prakse” (kao sveobuhvatnog načela) po uzoru na definiciju tog pojma iz zaključaka Vijeća od 12. prosinca 2016. koja je navedena u uvodnoj izjavi 1. predložene Direktive;
- uvrštavanje definicije „gospodarske ovisnosti” kao odnosa snaga između dobavljača i kupca;

- uvođenje roka za plaćanje nekvarljivih proizvoda od 60 dana od primitka računa, kako je predviđeno i u Direktivi 2011/7/EU o borbi protiv kašnjenja u plaćanju;
- izuzeće iz odredbi o rokovima za plaćanje za sve doprinose poljoprivrednika njihovim organizacijama proizvođača i zadrugama, kao i za sporazume međustrukovnih organizacija ako se ti sporazumi odnose na kvalitetne proizvode;
- definiranje pojma „kratak rok” (kad kupac otkazuje narudžbu za pokvarljive prehrambene proizvode) utvrđivanjem određenog roka od 60 dana;
- poboljšanje uvodne rečenice u članku 3. stavku 2. (takozvane „sive nepoštene trgovačke prakse”) uključivanjem koncepta „gospodarske ovisnosti”;
- uvođenje mogućnosti za države članice da zabrane sve ostale nepoštene trgovačke prakse (odnosno da zabrane prakse osim onih iz članka 3.) na temelju definicije „nepoštene trgovačke prakse” dodane u članak 2.;
- uključivanje obveznih pisanih ugovora na zahtjev dobavljača, kako je utvrđeno (skupnom uredbom) u članku 168. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u, i mogućnosti da države članice potiču veću kontraktualizaciju među različitim subjektima u lancu opskrbe;
- uvođenje mogućnosti da podnositelji pritužbe preko svojih nacionalnih tijela podnesu pritužbu inozemnim tijelima;
- proširenje prava na podnošenje pritužbe u ime jednog člana ili više njih na predstavnička udruženja;
- uvođenje obveze da provedbeno tijelo počne istragu u roku od 60 dana od datuma podnošenja pritužbe i da je zaključi u roku od šest mjeseci. U opravdanim slučajevima rok od šest mjeseci može se produljiti za dodatnih šest mjeseci, što znači da se istraga mora zaključiti u roku od 14 mjeseci od podnošenja pritužbe;
- uvođenje obveze da provedbeno tijelo, ako je utvrđena povreda, od kupca zahtijeva da prestane provoditi zabranjenu trgovačku praksu;
- uvođenje mogućnosti da države članice potiču upotrebu medijacije ili alternativnog mehanizma rješavanja sporova;
- uvođenje obveze za države članice da u svoje godišnje izvješće Komisiji uvrste ocjenu učinkovitosti provedenih mjera za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi.